

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2024-05-17

Diarienummer N160-0547/24

Handläggare: Charlotte Nyberg

charlotte.nyberg@aldrevardomsorg.goteborg.se

Kommungemensam finansiering av kunskapsbaserad socialtjänst och kommunal hälso- och sjukvård

Förslag till beslut

Äldre samt vård- och omsorgsnämnden:

1. antar förnyad rekommendation från Sveriges Kommuner och Regioners (SKR) styrelse om gemensam finansieringsmodell 2025–2028 av stöd för kunskapsstyrning inom socialtjänsten och kommunal hälso- och sjukvård i enlighet med bilaga 1 till förvaltningens tjänsteutlåtande.
2. godkänner fördelningsprincip för kostnader för nämnden enligt förvaltningens tjänsteutlåtande.
3. förklarar beslutet omedelbart justerat.

Sammanfattning

Förvaltningen föreslår att nämnden antar förnyad rekommendation från SKR:s styrelse om gemensam finansieringsmodell 2025–2028 av stöd för kunskapsstyrning inom socialtjänsten och kommunal hälso- och sjukvård.

Socialtjänsten och den kommunala hälso- och sjukvården i kommunerna står inför komplexa utmaningar när det gäller kompetensförsörjning och resurser. Den 1 juli 2025 föreslås en ny socialtjänstlag träda i kraft där socialtjänsten förväntas bygga sin verksamhet på vetenskap och beprövad erfarenhet. Kommunerna behöver därför ställa om till en mer förebyggande socialtjänst och stärka arbetet med en kunskapsbaserad socialtjänst. Förvaltningen bedömer att det av dessa anledningar är angeläget att bidra till finansiering av det kungemensamma arbetet för en kunskapsbaserad socialtjänst och kommunal hälso- och sjukvård.

Bedömning ur ekonomisk dimension

SKR rekommenderar kommunerna att årligen, till SKR, gemensamt tilläggsfinansiera viktiga förutsättningar för en kunskapsbaserad socialtjänst och kommunal hälso- och sjukvård om sammanlagt 19,5 miljoner kronor (det vill säga max 1,95 kronor per invånare) under åren 2025 - 2028. Kostnaden fördelas per kommun utifrån beräkningsmodellen för SKR:s medlemsavgift vilken baseras på befolkningen i respektive kommun. Kommuner med över 200 000 invånare får 10 procent rabatt.

Syftet med en kunskapsbaserad socialtjänst och kommunal hälso- och sjukvård är att ge stöd utifrån behov vilket på sikt kan ha en positiv inverkan på driftskostnader, investeringar, effektiviseringar eller personella resurser.

Bedömning ur ekologisk dimension

Förvaltningen har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Bedömning ur social dimension

Socialtjänst och kommunal hälso- och sjukvård berör alla åldersgrupper men insatser riktas framför allt till personer med stora hjälpbehov. Ju större behoven är, desto viktigare är det att säkerställa kvalitet genom en kunskapsbaserad socialtjänst och kommunal hälso- och sjukvård. En kunskapsbaserad verksamhet ger rätt stöd utifrån behov och kan bidra till jämlika levnadsvillkor.

Samverkan

Information i förvaltningsövergripande samverkansgrupp (FSG) den 12 juni 2024.

Bilagor

1. SKR Meddelande från styrelsen – Förnyad rekommendation till kommunerna om gemensam finansiering av stöd för en kunskapsbaserad socialtjänst och kommunal hälso- och sjukvård

Ärendet

Nämnden har att besluta om att anta förnyad rekommendation från SKR:s styrelse om gemensam finansieringsmodell 2025–2028 av stöd för kunskapsstyrning inom socialtjänsten och hälso- och sjukvård, i enlighet med bilaga 1. Nämnden har även att besluta om att godkänna fördelningsprincip för kostnader för nämnden enligt detta tjänsteutlåtande.

Nämnden för funktionsstöd och de fyra socialnämnderna behöver för egen räkning ta ställning till och fatta beslut om förnyad rekommendation från SKR.

Beskrivning av ärendet

Bakgrund till gemensam finansiering

SKR arbetar på kommunernas uppdrag och inom ramen för en rekommendation *2020–2023 Gemensam finansiering för en långsiktig kunskapsstyrning inom socialtjänstens verksamheter* för att stödja utvecklingen av en kunskapsbaserad socialtjänst. Bakgrunden till rekommendationen är att flera av de statsbidrag som tidigare riktades till dessa områden avslutades och omvandlades till generella statsbidrag. De tjänster och stöd som ingår i rekommendationen har inte heller tidigare finansierats inom ramen för SKR:s ordinarie medlemsavgift. Rekommendationen förlängdes ett år och gäller till och med 2024 i avvaktan på ny socialtjänstlag och bedömning av vad en ny lagstiftning kan betyda för kunskapsstyrningen inom socialtjänsten.

För att tjänsterna inom ramen för kunskapsbaserad socialtjänst och kommunal hälso- och sjukvård ska kunna tillhandahållas nationellt med stöd av SKR behöver merparten av kommunerna anta rekommendationen. Om inte merparten av kommunerna antar rekommendationen kan SKR inte säkra att tjänsterna och stödet erbjuds nationellt framöver.

Kostnaden fördelas per kommun utifrån beräkningsmodellen för SKR:s medlemsavgift vilken baseras på befolkningen i respektive kommun. Kommuner med över 200 000 invånare får 10 procent rabatt. Kostnaden för Göteborgs Stad totalt år 2024 beräknas till 1 032 899 kronor.

Stadsledningskontoret har till och med 2024 hanterat beslut om att anta SKR:s rekommendationer till kommunerna om gemensam finansiering av kunskapsbaserad socialtjänst och hälso- och sjukvård och har även fördelat kostnaderna inom Göteborgs Stad. Ärendet har överlämnats till äldre samt vård- och omsorgsförvaltningen (ÄVO) för ställningstagande om en fortsättning i samverkan med övriga socialnämnder.

Detta ärende avser att ta ställning till att anta SKR:s förnyade rekommendation 2025–2028. Samtliga nämnder måste ställa sig positiva till att anta rekommendationen. SKR fakturerar Göteborgs Stad årligen varför nämnderna även behöver fatta beslut om en fördelningsprincip för att hantera årliga kostnader.

SKR:s förnyade rekommendation om gemensam finansiering 2025-2028

SKR rekommenderar kommunerna att årligen, till SKR, gemensamt tilläggsfinansiera viktiga förutsättningar för en kunskapsbaserad socialtjänst och kommunal hälso- och sjukvård om sammanlagt 19,5 miljoner kronor (det vill säga max 1,95 kronor per invånare) under åren 2025 - 2028. Kostnaden fördelas per kommun utifrån samma beräkningsmodell och principer som tidigare år. Genom tilläggsfinansieringen bidrar

kommunerna till finansieringen av områdena *Uppföljning och analys* samt *Nationell samordning*.

Områden och aktiviteter för gemensam finansiering

Nedan beskrivs de områden som ingår i den förnyade rekommendationen 2025–2028 samt förslag till fördelning mellan de olika områdena av totalt 19,5 miljoner kronor. Fördelningen av kostnader inom områden för gemensam finansiering har förändrats i jämförelse med tidigare års rekommendationer. Kostnaderna beräknas öka för aktiviteter inom *Uppföljning och analys*, samt *Nationell samordning* och kostnaderna för aktiviteter inom kommunal hälso- och sjukvård (kvalitetsregister) beräknas minska.

Bakgrunden är att SKR vill stärka kommunernas arbete med den nya socialtjänstlagen som förväntas träda i kraft den 1 juli 2025. Enligt ny lagstiftning ska socialtjänst bedrivas enligt vetenskap och beprövad erfarenhet.

Uppföljning och analys

Kvalitetsregister

Nationella kvalitetsregister är en källa för uppföljning av kvalitet och effektivitet inom kommunernas hälso- och sjukvård och en viktig del av kunskapsstyrningen. De kvalitetsregister som används av kommunerna idag är:

- Senior alert – kvalitetsregister för trycksår, munhälsa, benbrott, viktminskning samt blåsdysfunktion
- Svenska palliativregistret – kvalitetsregister för verksamheter som vårdar personer i livets slut
- BPSD-registret – kvalitetsregister för personer med beteendemässiga och psykiska symtom vid demenssjukdom
- SveDem – kvalitetsregister för en god demensvård
- Rikssår – kvalitetsregister för svårsläkt sår

Beräknad kostnad årligen är 10 miljoner kronor inklusive utveckling.

Nationella brukarundersökningar

Brukarundersökningar är en viktig källa till information om hur brukarna upplever kvaliteten i verksamheterna och används som ett kunskapsunderlag för utvecklings- och förbättringsarbete. Följande brukarundersökningar samordnas av SKR:

- Utförarverksamheter inom funktionshinderområdet
- Myndighetskontakten inom funktionshinderområdet
- Myndighetskontakten inom Individ- och familjeomsorg
- Placerade barn och unga

Det pågår också utveckling av nya brukarundersökningar för öppna insatser inom social barn- och ungdomsvård.

Beräknad kostnad årligen är 2,5 miljoner kronor inklusive utveckling.

Stöd för individbaserad systematisk uppföljning (ISU)

Individbaserad systematisk uppföljning (ISU) innebär att beskriva, mäta och dokumentera enskilda personers problem/behov, insatser och resultat och sammanställa informationen på gruppnivå för att ge kunskap om och underlag för utveckling av verksamheten och dess kvalitet. Genom ISU kan verksamheter utveckla lokal kunskap som en del i

beprövad erfarenhet. ISU är en central del av socialtjänstens omställning till att bli mer kunskapsbaserad i enlighet med förslag i ny socialtjänstlag.

SKR stödjer arbetet genom samordning med nationella och regionala aktörer, nätverk, utbildningar och stödmaterial.

Beräknad kostnad årligen är 2,5 miljoner kronor.

Samordning av kommunernas medverkan i Nationellt system för kunskapsstyrning i hälso- och sjukvård

Regionerna har gått samman och fattat beslut om att gemensamt och långsiktigt delta i, stödja och finansiera en sammanhållen struktur för kunskapsstyrning *Nationellt system för kunskapsstyrning i hälso- och sjukvården*. Strukturen bygger på att nationella programområden (NPO) leder kunskapsstyrningen inom sina respektive områden. Det finns 26 NPO, varav kommunerna medverkar i sex (barn och ungas hälsa, psykisk hälsa, primärvård, äldre och palliativ vård, rehabilitering, habilitering och försäkringsmedicin samt levnadsvanor).

Beräknad kostnad årligen är 1 miljon kronor.

Nationell samordning

Följande ingår i nationell samordning:

- Partnerskapet till stöd för kunskapsstyrning socialtjänsten – samordning mellan kommuner, Nationellt nätverk för regionala samverkans- och stödstrukturer (RSS), SKR och myndigheter och gemensamt utvecklingsarbete i prioriterade frågor.
- Stöd för samverkan mellan lokal (socialchefer) och nationell (myndigheter) nivå genom Nationell samverkansgrupp för kunskapsstyrning i socialtjänsten (NSK-S) för att stärka förutsättningar för lokal kunskapsstyrning.
- Leda utvecklingsprojekt som Nationell styrgrupp för kunskapsstyrning i socialtjänsten (S-KiS) fattar beslut om.
- Bereda underlag och vara ett administrativt stöd till styrgruppen för rekommendationen (S-KiS) om beslut och ställningstagande.
- Stödja de regionala samverkans- och stödstrukturerna (RSS) genom samordning, erfarenhetsutbyte och gemensam utveckling.

Beräknad kostnad årligen är 3,5 miljoner kronor.

Fördelning av kostnader

Göteborgs Stad kommer att faktureras drygt 1 miljon kronor per år. Äldre samt vård- och omsorgsförvaltningen blir fakturamottagare.

Kostnaden för Göteborgs Stad föreslås fördelas utifrån SKR:s andel av beräknade kostnader för respektive område. Därefter fördelas kostnaden mellan de nämnder som berörs baserat på omslutning (budget): äldre samt vård- och omsorgsnämnden (ÄVO) 6,7 miljarder kronor, nämnden för funktionsstöd (FFS) 5,5 miljarder kronor och de fyra socialnämnderna (SF) tillsammans 5,3 miljarder kronor. Kostnaden för de fyra socialförvaltningarna fördelas sedan mellan de fyra socialförvaltningarna.

Samtliga förvaltningar ställer sig bakom förslag till fördelning.

För att åskådliggöra fördelningsprincip och fördelning av kostnaderna i praktiken har en framräkning gjorts baserat på 1 miljon kronor som ett exempel (summan är något högre i praktiken och räknas upp utifrån årlig befolkningsförändring).

2025-2028	SKR mkr/år		Gbg Stad mkr/år		
Totalt	19,5		Ca 1,0		
<i>Därav</i>			<i>Därav</i>		
Uppföljning och analys	mkr/år	andel	kr/år	fördelat	tot/område/förvalt.
Kvalitetsregister	10	0,51	510 000	ÄVO	510 000
Stöd uppföljning*	5	0,26	260 000	FFS/SF	130 000
Nationell samordning	mkr/år	andel			
Kunskapsstyrning**	4,5	0,23	230 000	ÄVO, FFS, SF	76 600

* SKR:s Brukarundersökningar inom funktionsstöd och individ och familjeomsorg 2,5 miljoner kronor samt Individbaserad systematisk uppföljning 2,5 miljoner kronor

** Samordning av kommunernas medverkan i *Nationellt system för kunskapsstyrning hälso- och sjukvård* 1 miljon kronor och *Nationell samordning av kunskapsstyrning socialtjänst*, 3,5 miljoner kronor.

Totalt	Område	Kr/år
ÄVO	Kvalitetsregister Nationell samordning	586 600
FFS	Stöd och uppföljning Nationell samordning	206 600
SF Hisingen	Stöd och uppföljning Nationell samordning	51 650
SF Nordost	Stöd och uppföljning Nationell samordning	51 650
SF Centrum	Stöd och uppföljning Nationell samordning	51 650
SF Sydväst	Stöd och uppföljning Nationell samordning	51 650

Förvaltningens bedömning

Socialtjänsten och den kommunala hälso- och sjukvården står inför komplexa utmaningar när det gäller kompetensförsörjning och resurser.

Den 1 juli 2025 föreslås en ny socialtjänstlag träda i kraft där socialtjänsten förväntas bygga sin verksamhet på vetenskap och beprövad erfarenhet. Kommunerna behöver därför ställa om till en mer förebyggande socialtjänst och stärka arbetet med en kunskapsbaserad socialtjänst.

Förvaltningen bedömer att det av ovan anledningar är angeläget att fortsatt bidra till finansiering av det kungemensamma arbetet med stöd för en kunskapsbaserad socialtjänst och kommunal hälso- och sjukvård.

Förvaltningen föreslår att nämnden antar förnyad rekommendation från SKR:s styrelse om gemensam finansieringsmodell 2025-2028.

Samtliga förvaltningar ställer sig bakom förslag till fördelning av kostnaderna.

Äldre samt vård- och omsorgsförvaltningen

Simon Andrén Cederholm
Avdelningschef

Babbs Edberg
Förvaltningsdirektör